

Bergeyk.

Den 11^{den} Augustus 1844 bezocht ik deze gemeente. Ik reed van Lindhoven over Tolst naar Valkenswaard, alwaar ik ontbeet in de herberg van Bols; van daar over Dommelen en Westerkouwen naar Bergeyk; en vervolgens terug naar Valkenswaard, waar ik den trein naar 's Bosch nam.

Op mijne audientie verscheen
a de pastoor van Loo; hij kwam mijne medewerking inroepen, dat er te Loo een jongensschool zou gebouwd worden. De jongens moeten nu naar de school te Bergeyk, de meisjes naar de zusters aldaar. Toen ik hem opmerkte, dat, als de meisjes naar Bergeyk konden loopen, de jongens dat ook zeker ook wel zouden kunnen, antwoordde hij, dat hij geen geld had om een liefdadhuis te bouwen; dat hij hoopde te slagen in zijne plannen, om een ^{te Loo} schoolleraal te verkrijgen voor de meisjes; dan konden een pr zusters uit Bergeyk daar daggelijks komen les geven. — Ik raadde den pastoor, om daarmede dan maar te beginnen; voor zijn jongensschool moest hij bij den gemeenteraad zijn, en, bij niet verweuling zijner wenschen, in hooger beroep bij Gedeep. stat.

b G. Jansen uit Weebosch kwam klagen over hanateling van het bestuur van de afdeling Weebosch; ik zeide den man, die bovendien doof was, dat hij mij zijne klachten schriftelijk moest kenbaar maken.

c P. Danken kwam steun vragen op dat zijn werk: 13 cahiers over de geschiedenis van Bergeyk, waaraan hij zijn eigene leven arbeidde, en waervoor hij zich veel moeite en opofferingen getroostte, gedrukt en uitgegeven mocht worden. Ik verwees hem naar het Provinciaal Genootschap te 's Bosch.

d P. C. van Galen, gepens. kapitein van het Indisches leger. Om zijne moeder, die nu 84 jr is, heeft hij zijne demissie genomen en is te Bergeyk komen wonen. Hij woont niet bij haar in, maar naast haar in het huis van den naar Valkenswaard verplaatsten notaris van Galen. — Door dat hij goed met de menschen kan, bekleedt hij alle mogelijke postjes: di. rector van de boterfabriek, president van de vereeniging voor

Bergelyk.

bijenhouders, enz. enz. Nu lokaalstelijk werd hij tot lid van den Raad gekozen, tegensover een baer uit Loo, dat is wel jammer, omdat daardoor verbroken werd de goede verdeling van de raadsleden over geheel de gemeente: vroeger woonde 1 raadslid te Lilitreik, 1 te Weebosch, 2 te Loo en 3 te Bergelyk; nu waren er dus 4 te Bergelyk.

Vooreenigen tijd uit Borkel komende reed ik den binnenvoeg nabij Bergelyk, om de ^{± 20 Hl. A.} vloeivelden dier gemeente langs den Beekloop bij de Beekbrug te zien. B. en W. gaven mij een insage van een door de bleide maatschappij ontworpen plan, om aan de blaey nog 35 Hl. A. vloeiveld aan te leggen; daar was een terrein van ± 100 Hl. A. uitstekend voor vloeivelden geschikt. Om de vrije beschikking over het water te hebben zonder iemand te hinderen hadde de gemeente de langs de beek liggende gronden aangekocht; nu kan te zijner tijd het da. her opgezet worden, zonder schade voor anderen.

Om gelegenheid te geven voor oefeningen van het reserve kader, had de gemeente een gebouwtje opgericht; als hij, die van tevoren gepland zijn, geen faciliteiten - vooral uitrusting van diensttijd - verkrijgen, zullen zich wel geen militairen meer aangeven voor de oefeningen; in dat geval heeft de gemeente haer geld voor het gebouw weggegooid.

De verhouding tuschen B. en W., ~~was~~ den benaemden gemeentesecretaris de Heijer, vooral tuschen den burgemeester en den secretaris, scheen niet best te zijn; men had de Heijer secretaris gemaakt, omdat hij vroeger klerk was ter secretarie; van die benaaming had men nu wel spijt.

Men klachtte zeer over den gemeente doctor; ik gaf den raad, hem te controleren; wanneer hij ~~in~~ in dienstige zaken zijn plicht niet deed, zijne zieken verwaarloosde, dronk enz. enz., dan moest men hem door een ander vervangen.

De burgemeester was maar half tevreden over den gemeenteschouwmeester; ik adviseerde hem te dwingen, zijn

Bergelyk.

zakevelijke dergelijks te laten afbreken; dan kon men een controleur, of hij zijn dienst behoorlijk deed.

De bergelyker woont te Loo; hij schijnt doore groote zaken te drijven in boom- en bloemenkelt; om iets te doen tot verbetering van het paardenras had hij zes Belgische hengstveulens gekocht, die hij wilde opvoeden tot fokhengsten; hij betreurde het beer, dat hij met die beesten niet kon dingen naar aanhoudings bijdragen.

Een der wethouders woonde ^{vegeer} te Lilitreik, ^{tegen de klof} de andere te Bergelyk.

Den 3 Juli 1903 kwam ik meer in Bergelyk; ik bezocht dien zelfden dag nog Westkroon en Rijkkroon.

Bevolking op dat langzaam vooruit; wel trouwen er veel menschen, maar het komt nog al eens voor, dat de menschen tijdelijk naar Bergelyk komen om daar te trouwen, en na hem herweijde weg terug te gaan.

10% gedwongen huwelijken; 5% onwettige geboorten; geen verbatim voor openbare orde en zedelijkheid; een enkel verbaal wegens overbreiding politieus herbergen.

Voore raad macht gestemd worden; over kleine zaken ontstaan quaesties; zoo wil men nu om een fictiele reden het raadslid sproenen (Klof) laten vallen, en vervangen door ker. reijker van Loo.

Bij het bezochten van naburige gemeenten had men mij verteld, dat Bergelyk natuurweiden had aangelegd; aanvankelijk met goed succes, maar dat in 1903 de huide absoluut geen gras had opgeleverd. B. en W. deelden mij mede, dat de afdeling Weebosch in 1900 4 1/2 Hl. A. natuurweide aangelegd had; dat de aanlegkosten ± f 1000. hadden belopen; dat het succes aanvankelijk buitengewoon groot was geweest; dat men steeds had gerooid; dat B. en W. in 1903 hadden willen weiden; dat de afdeling dat niet geschild had; dat het hooi in 1903 niet was medegevallen, en ± f 2400 had opgebracht; dat men nu reeds alle uitgaven terug had, uitgezonderd de kosten van bemesting in 1902 en 1903.

In 1902 heeft gemeente onder Loo nog 2 Hl. A. natuurweide aangelegd; dat gaat tot heden buitengewoon goed.

Bergeijk.

De gemeente heeft thans in het geheel 37 kl. A. waterweiden, nl. 20 kl. A. aan de Beekbrug en 17 kl. A. te Hlay; in 1903 bracht de eerste snede f 2900 op; de tweede snede zal dit f 1000 doen. Het onderhoud der waterweiden kost kwaagslens f 25 per kl. A., nl f 15 gewoon onderhoud (groeven, water inschakelen) en f 10 bemesten. — ~~De~~ laatste post wordt op den duur veel minder; oude waterweiden hebben zelfs heel geen kunstmest nodig. Men schat de waarde der waterweiden op f 1500 de kl. A.; van wat de gemeente voor den aanleg leende, bedraagt de schuld per resto nog f 10.000. —

Voor de gemeente met de waterweiden begon, legde men ieder jaar ± 10 kl. A. dermenbasch aan. — Iets er nog 10 à 15 kl. A. waterweiden zullen aangelegd zijn, maar men daarmede ophoudt, omdat men dan niet meer over voldoende water kan beschikken. — Als men dan meer lat den beschaaften terugkeert, zal men laten ploegen door de kleine plaatschappij evenals te Babel, en dus mogelijkheid uitgestrekte terreinen ontginnen.

De gemeente heeft nu reeds mooie mastenboschen; men rekende over een jof of voor f 10.000 te kunnen beschikken. —

Ik heb aangeraden om een uitwaering register aan te leggen omtrent de geschiedenis van de exploitatie van de aan de gemeente behorende gronden.

Ook raadde ik aan om het onderhoud van de gemeentelijke waterleidingen voor rekening van de gemeente te nemen.

De gemeente is bijna geheel kroonbesit; er zullen ± 40 Pro. bestanden zijn, onder de heide van een ouden dominee. —

Op de geneeskundige behandeling van zijne patiënten door Dr. De Schouten vallen nog steeds geklachte klachten; men wil er echter niet al te veel meer van zeggen, omdat hij zeer ziek is en vermoedelijk steruen gaat. —

De gemeentesecretaris doet mij goed zijn best; de slechte verhouding van vroeger is thans minder gespannen; hij maakt echter nog steeds misbruik van de kerkdrank. De veldwachter doet tegenwoordig mij goed zijn plicht.

Voor schoolverruim moesten drie plaatsen verbaal worden opgemerkt; thans gaat het mij goed. Men het herhalings onderwijs innemen aan de school te We.

Bergeijk.

bosch 15 leerlingen deel; aan die op het klot steelt D. Werkelijke armoede, broodgebruik vooral in Bergeijk niet geliden; het algemeen armbestuur heeft weinig fondsen; de gemeente resp. pleent jaarlijks met f 600 à f 700.

Er zijn een drietal sigarenfabrieken in Bergeijk; aan de Braekstraat begon een baerenzonzen uit de gemeente een fabriek. — Op het klot is de rijkste fabriek van Start en Co; deze fabriek kwam in den laatste tijd in opspraak, door dat de firmanten hun volle verbodde lid te worden van eenige vereeniging, ook van een Christelijke vereeniging. Leedworpen winkelverruim is in Bergeijk gelykelyk onbekend.

Audientie verleend aan den Rijksontwanger G. Lantjen (getrouwd met Juffrouw Claes uit Tenhem); dat hier gewelt zich openlijk; hervijf de audientie gepubliceerd was tegen half tien, liet hij zeggen, dat hij tegen 10 uur zou komen. Toen hij 5 minuten moest wachten op de secretarie deelde hij aan de daar aanwezigen mede, dat hij, als hij niet dadelijk ontvangen werd, weer heen zou gaan. — Van Verdijk hoorde ik nog, dat hij, hervijf hij 20 te wachten, zich allerlei on gepaste opmerkingen had verboden over den burgemeester en over het gemeentebestuur. —

Kapitein van Galen had niets byzonders te vertellen; zijne bejaarde moeder houdt zich nog steeds zeer goed. —

Dank u hiervoor bedanken voor mijne mededeeling, om zijn geschrift over Bergeijk door het Provinciaal Eerste, schap te laten drukken. —

Het gebouwtje, inder tijd door gemeente opgericht voor de oefeningen van het reservehader is, omdat het niet meer gebuikt werd, afgebroken en verhevelt; de gemeente heeft er niet veel op toegegeven.

Wen g. Maart 1904 kwam ik weer in Bergeijk; ik reed er van uit Valkenswaard heen; ik bezocht verblevens nog hier, hoven, waarna ik via Valkenswaard naar den Bosch terugkeerde. —

De ziele van den Heer Verdijk belette hem, mij te vergesellen; dienengevolge bleef het onderwerp der administratie van

Bergeijk.

den secretaris en van den ontvanger achterwege.
Voor de audientie had zich niemand aangemeld. —

Ik vraeg van B. en W. waarom zij hadden toegelaten, dat de brigade marechaussee verplaatst was naar Westerkhoven, en niet op het gewone belang voor de gemeente, doch de marechaussee hier bleven. — B. en W. bekenden dat belang; men was in cor-
respondentie met Orlooy; de kasern was door de l'personnelheids
Commissie afgekeurd; wanneer geen particulier een nieuwe
kasern wilde bouwen, dan zou de gemeente dat doen, althans
wanneer het vijf op langen termijn, 20 à 25 jaren wilde bouwen.

In de laatste jaren had de gemeente reeds voor een groot deel de
zorg voor de waterleidingen op zich genomen; de bepalingen
van het provinciale reglement op de waterleidingen vond men
zeer verstandig; de uitvoering voor de gemeente weinig be-
zwarend.

Voorgaans bij B. en W. sterke aangedrongen op het aanleggen
van een uitvoerig register, waarin alles, wat gemeente aangaat,
neemt in verband met ontginning of exploitatie van
bezittingen nauwkeurig werd vermeld.

Voor de nieuwe kerk te Weebosch geeft gemeente f 2500;
men merkt, dat de kerkplap verkend was ingelicht, en dat
er geen reden was, om een parochie te Weebosch op te richten;
gentiddeld bedraeg de afstand naar de parochie, hoo" voor de
+ 350 zielen van Weebosch geen half uur.

De gemeente secretaris doet thans behoorlijk zijn plicht; hij maakt
geen misbruik meer van sterben dreuen.

Wanneer den veldwachter ~~heeft~~ men tegenwoordig minder
ontvreden. —

Dr Duchâteau, over wien zoveel geproede klachten gezit
waren, is overleden en verwongen door Dr Barrens. —

Bergeijk bezit thans 40 H. A. waterweiden en 10 H. A. na-
tuurweiden; 10 H. A. natuurweiden werden bovendien in af-
gelopen winter aangegred, en liggen thans geheel om be-
kaid te worden. — De gemeente heeft bovendien 225 H. A.
dennerbosch, waarvan de helft echter niets waard is. —
+ 120 H. A. zijn redelijk goed. — Men zal zich met staats
boschbeheer in verbinding stellen ten einde tot een rationele
bebussching van de daartoe geschikte gronden te komen. —

Bergeijk.

Eindelijk heeft de gemeente nog 20 H. A. vischvijvers. —
Openbare heeft + 16.000 schuld, doch bestedde voor den bouw
van bruggen en deikers f 3500; voor subsidie in den bouw
van tuut herken te samen f 3000; voor oprichting parochie
Weebosch f 2500; voor subsidie liefdehuis te hoo f 15000. —

Burgemeester Bartsmag met gewaate valdaening terug
zien op wat hij gedurende zijn burgemeesterschap in het
belang van de gemeente het stand blacht. Hij klaagde, dat hij
het erof druk had, en om die reden zijne bodenkunde bij (11
H. A.) er wel aan zou willen geven, wanneer hij zijn zaak
tegen een redelijken prijs aan een ander kon overdoen. —

Den 12 Mei 1911 bezocht ik Bergeijk en drijks gestel. Aan het
station de Valkenswaard vond ik mijn rijtuig; bovonds nam ik
te Valkenswaard weer den trein naar den Bosch.

Er bestaan in Bergeijk eigenaardige maatschappijheden: naj-
ver van ~~afdeling~~ de klap op het Doo; de menschen van
het klap achten zich beter dan die van het Doo; men vindt
het niet goed, dat de burgemeester op het Doo woont; de burgemes-
ter komt niet genoeg op het klap. — Bovendien de burgemeester
heeft Bart. en de naam Bart. is in Bergeijk weinig gewild,
omdat zich daaraan bittere herinneringen uit waegen
dagen vastknopen; gedwongen winkelnering en derg. —
Op de persoon van den burgemeester wech med echter niets
aan te merken; jammer, dat de man geen sterke gezondheid
heeft, en daardoor veel leuis moet zitten, althans gedure,
de den afgelopen winter.

Bevolking oecresceert sterk; kan niet altijd voldoende
woningruime betalen; met sommige bepalingen van de
bouwverordening ligt men daarvoor wel eens een beetje de hand.

Met het gesprek met B. en W. bleek mij, dat zij van meening
waren, dat bij eenen vroegeren gemeentel secretaris nog een
knoop oud archief op zolder zou liggen; dat heer (een smid?)
zou de gevante gehad hebben, scheid alles mede naar huis te
nemen en niets terug te brengen. — Een inventaris op
het archief bestaat niet.

De waterleidingen zijn bepaald goed in orde; aan het
onderhoud wordt jaarlijks ruim f 400 ten koste geleyd. —

Bergeyk.

Om behoorlijke rieden, duijkers enz te hebben, en de waterlossing te bevoorwaarden, liet gemeentebestuur 3 waagons met beuzen komen van Cambay uit Tegeelen; de twee eerste waagons kostten ieder f 3400; de laatste met beuzen 2de of 3de soort f 80. — Hiermeede werden overal de dammen enz voorzien, terwijl de haften schoren werden opgeruimd. — Boven dien werden alle houten bruggeten op 4 na, omgebouwd in steenen bruggeten, en werden ook de sleuzen op de watering in cement opgebouwd.

Op het dorp zijn Fransche zusters, baovers du stouit esprit; zij houden eene byzondere school; aan het hoofd staat eene lieken onderwijzeres, Duitsche van geboorte; verder nog eene lieken hulponderwijzeres, en een ^{of eerste} zuster ditz.

Kom van Bergeyk heeft grootste aantal kiezers; men maakt misbruik van de meerderheid; 5 Raadsleden te Bergeyk, 1 te Soc en 1 te Welbosch.

Gemeente secretaris drinkt nog af en toe.

Uitwachten vervangen door een byzonder geschikt persoon. Sigarenmakers verdienen gemiddeld f 6.50 in de week; naar het schijnt is een kapelaan bezig hen in een bond te vereenigen.

Naar open staat van exploitatie van gemeentelijke bezittingen; gultocrayd, dat die nu direct wordt gemaakt, en mij binnen eene maand te insage worde gestonden.

Gemeente heeft 40 hl. A. waterweiden en 30 hl. A. natuureweiden; de uitkomsten zijn slecht; de menschen willen niet pachten; men maakt thans f 40 de hl. A., welk bedrag men voor een behoorlijk onderhoud noodig heeft; de menschen ontzinnen zelve; ze willen niet werken, ze willen eigenaars zijn.

Het dennehout groeit goed op ± 50 hl. A.; de overige dennehouten (± 170 hl. A.) zijn niets waard.

Als gemeente geen hoorede wegen kan betalen moet zij fietspaden aanleggen; in den geest geadviseerd.

Den 9 Juni 1916 berucht ik per auto van uit Lindhaven de gemeenten Duijksgeest, Bergeyk en Westhaven. Het oud archief, dat ten huize van den voormaligen gemeente secretaris Willemus nog zijn zou, is thans

Bergeyk.

op het Raadhuis terug.

De staat van exploitatie der gemeentelijke bezittingen is over de laatste 2 jaren niet bijgehouden; het zal spoedig in orde worden gebracht.

Er komt veel geld in van de waterweiden; het gewas van 40 hl. A. is juist verpacht voor f 6954. — Het 30 hl. A. natuurweiden zijn verpacht voor 12 ja tegen f 36 de hl. A.; de boeren moeten bovendien zorgen voor mesten, afvrachten enz.; ze mogen niet het land doen wat zij willen, hijr. scheuren; de laatste twee jaren moet het als grasland blijven liggen.

25 hl. A. heidegrond zijn verhuurd voor elf jaren; de eerste twee jaren is geen pacht verschuldigd; de volgende negen jaren gemiddeld f 10. per hectare.

Binnenkort zullen eenige boomplaatsen verkocht worden aan den Bergeyksen dijk (weg van Bergeyk naar Veerpelt) om jonge boeren de gelegenheid te geven om een eigen bedrijf te beginnen.

Van de gemeentelijke dennehouten zullen er 150 hl. A. zijn, die het heel goed doen. De oudste bosschen zijn 35 ja; groeien prachtig; boomen zijn op ± 10 meter; als men ze laat staan worden het zeker heilsoospalen; hoehdenkt men er hard over, om die bosschen (± 15 hl. A.) nu reeds te vellen; omdat het hout zoo schromelijk duur is; men schat de waarde op f 1200 tot f 1300 de hl. A.

Er ontwikkelen zich tegenwoordig enkele bosschen uit raad van boomen, die zich zelf gesaad hebben; de waarde die bosschen kosten dus der gemeente niets in aanleg; naar B. en W. meenen, worden ze prachtig.

Gemeente secretaris gedraagt zich tegenwoordig vrij goed; draakendisbruik maakt hij nog maar hooftstelden.

Sigarenindustrie gaat goed; sigarenmakers wonen meestal in eigen woningen, met $\frac{1}{4}$ hl. A. land. Zij krijgen gemiddeld geld tegen 4 of $4\frac{1}{2}\%$ op hypotheek. De gelst van het meubel is goed; hun bondgenooten gem. aanleiding tot maedelijkheden.

Bergeijk.

Den 16 Augustus 1920 kwam ik weer in Bergeijk. Deel strijd bij de Raadsverkiezing 1919. Daar werden 5 nieuwe Raadsleden gekozen; er kwamen daardoor twee andere welhouders.

Ook hier woningnood: daar zijn 16 arbeiderswoningen in aanbouw; aanbesteding tegen $\text{f} 5100,-$ per woning zal zo jr lang $\text{f} 50,-$ ten laatste van de gemeente komen.

Voor $\text{f} 1300$ werd een terrein gekocht om een nieuw raadhuis te bouwen. Het bouwen is te duur; het zal nog wel een beetje duren, voor het er staat.

Gemeentelijk besit is ongeveer 1500 hl. A. groot; daarvan

zijn $\text{f} 40$ hl. A. vlaaiweiden
 70 hl. A. natuureweide
 250 hl. A. dennembosch
 30 hl. A. vischrijver, en
de rest heide.

Het Staatsbosbeheer werd kortelings gecontracteerd voor het bebossen van 300 hl. A.

Gemeente kocht voor korten tijd in Duitschland een motorploeg (een staaltracé met twee benzine motoren) aard voor $\text{f} 4500,-$. Waarmede moet in het groot heide ontgonnen worden. Langs den Bergeijkschen dijle moeten nl. baerderijen gesticht worden met staats subsidie; men pleegt dit naangaande op het moment overleg met van Beek, den burgemeester van Weerne.

Burgerlijke armbesteur kan er niet komen; wordt met $\text{f} 1500$ gesubsidieerd door gemeente.

Men voelt niets voor een vereniging met enige andere gemeente: Bergeijk is rijp genoeg om zelfstandig te blijven bestaan.

De malaise in de sigaren industrie is niet zoo heel erg: daar zijn 200 uitgeholken sigarenmakers. Groote en kleine sterven zullen er ± 180 menschen in de sigaren industrie werkzaam zijn.

Nog geen staat van exploitatie van gemeentelijk bezittingen: de gemeente secretaris zegh. dat de burg.

Bergeijk

meeder die moet maken, omdat deze dienaangaande het best op de hoogte is.

De velen openvreeschend om toch mede te helpen waken, dat de vepest niet met veldje ons land wordt binnen geslept; geroaden, den Boerenbond er voor te spannen.

Er zou nog een enkele S. D. A. B. er in Bergeijk zijn. Sinds de laatste Raadsverkiezing waren 3 raadsleden op het hof, twee op het Doo, en twee op Weebosch.

Den 19 Juli 1924 kwam ik weer in Bergeijk. Het vijfde premie werden daar nog 20 woningen gebouwd. Thans wordt er voldoende gebouwd, en doorniet het particulier initiatief voldoende in de behoefte aan woningen.

Bij de laatste Raadsverkiezing vielen weer drie Raadsleden uit, doch schijnen er geen bijzondere partijchoppingen te zijn in de gemeente.

Arbeiders zitten er niet in den Raad.

5 Raadsleden waren op het hof, 1 op het Doo, en 1 op Weebosch; een verdeling, die op niets lijkt. Het Doo moet minstens een Raadslid meer hebben.

Het frappeerde mij, dat burgemeester Harbo ombrent veel, dat ik vroeg, minder goed op de hoogte bleek dan de welhouder van Veldhoven. Deze laatste, een sigarenfabrikant, scheen zich gaarne op den voorgrond te dringen.

Electriciteits bedrijf gaf het eerste jaar een verlies van $\pm \text{f} 1200,-$.

Het nieuwe Raadhuis is ongeveer gereed; het ziet er uiterlijk heel goed uit; het staat aan het einde van de kerk op den weg naar Snylsgestel. De inschrijvers hadden er te samen te veel af gezet; daarom werd het in eigen beheer gebouwd; het zal $\pm \text{f} 30.000$ kosten.

Ik hoop, dat wanneer men het in gebruik neemt men tegelijkertijd van de gelegenheid profiteert, en het archief te ordenen.

Bergeijk

Van het gemeentelijk bezit verkocht men in den laatste tijd 8 x 12 hl. t. van den Bergeijkschen dist. voor de stichting van boerderijen, ^{zonder staatsvoorspoet} en beneden 60 à 70 hl. t. aan zoo genaamde overhoeken. Waterschade wordt niet onderhouden, noch langs de Keersop, noch langs de Beeldoop, noch langs de Aa of Run.

De warenkeeringdienst werkt nuttig; vooral knaaijerij met melk was groot: 35% water!

De gemeente politie maakte in 1923 geen enkel proces verbaal op; ideale toestand!!

Vijf jongens uit Bergeijk bezoeken de ambachtschool te Lindhoven; dat kost gemeente veel geld.

Burgerlijk armbestuur krijgt een subsidie van f 13.00.

Geen werkloosheid.

Sigaren industrie gaat heel goed. Duitschland vraagt Hollandse sigaren en sigaretten. Sigaren worden met wagenwreken naar Duitschland gemaakt.

Door den val van de Vlaarse bank verloor een sigarenfabrikant ^{v. d. Vriender} zijn deposito = f 26.000.

De boeren hebben een goed jaar; nog beter dan 1923; de jaren 1921 en 1922 heetten wel bijzonder slecht, maar waren in werkelijkheid niet zó slecht; maar dat waren de eerste twee jaren, waarin de boeren geen oorlogswinst meer maakten, en die vielen daar door erg tegen.

Staatsboschbedrijf is sinds ± 2 jr begonnen met de gecontracteerde 300 hl. t.; 40 hl. t. zijn op geplant!

Ter ontginning is nog 30 hl. t. beide opplanten ter mijn verpacht.

De communistische nederzetting van Kleiner de Best kreeg een filiaal inrichting in Bergeijk. Van het oude woonhuis van den heer van Galen werd na diens dood een stichting gemaakt. Curatoren werden ds Westhof te Bergeijk, ds Oudegeest te Valkenswaard en ds van Beur.

Bergeijk

te Lindhoven. Deze drie domines haalden een gedeelte van de menschen van Kleiner de Best naar Bergeijk. — Toen later bleek dat de Kleeren zich vergist hadden bedankte ds Westhof; ds Oudegeest overleed; zoo dat ds van Beursem op het submunt de eenige curator is; hij schijnt het curatorium niet te willen aanvullen.

Ala veel menschen er nu in dat huis (ruim 2 1/2 hl. t. land) zitten, weet men niet precies; het aantal schijnt sterk te wisselen. — Kleiner was eerst ambtenaar bij Philips; later ging hij te school leerer; het schijnt dat zijn menschen vooral daar van moeten bestaan. — De menschen leven rustig en kalm; men merkt er niets van; relatie zelfs de bevolking hebben ze helemaal niet.

Volgens den W. van Galen van zijn huis een stichting hebben gemaakt, om te voorkomen, dat het door de Ursulinen — wier school er vlak naast ligt — zou worden gekocht.